

- [3] Az alperes 2017. március 11-én tartott közgyűlése új alapszabályt fogadott el, melynek 8.1.5. pontja értelmében a közgyűlést annak időpontját megelőző legalább 8 nappal korábban kell összehívni írásos meghívóval, melyet a tagoknak igazolható módon kell kézbesíteni. Igazolható módon történő kézbesítésnek minősül az ajánlott küldeményként, postai úton történő vagy a tagnak az általa megadott elektronikus levelezési címére történő kézbesítés. Az alapszabály a civil szervezetek bírósági nyilvántartásába változásként nem került bejegyzésre, mert az erre irányuló kérelmét az alperes a nyilvántartást vezető bíróság hiánypótlási felhívását követően visszavonta.
- [4] Az alperes elnöke 2017. október 31-i keltezésű meghívóval 2017. november 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, a felperes a részére e-mailben 2017. november 2-án kiküldött meghívóból értesült a közgyűlésről időpontjáról, melyen törvényes képviselője révén részt vett. Postai úton 2017. november 17-én kézbesítették a meghívót a felperes számára.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes módosított keresetében kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. §-a és 3:37. § (1) bekezdése alapján az alperes 2017. november 11-én megtartott közgyűlésen hozott határozatainak hatályon kívül helyezését és új közgyűlési határozatok meghozatalának elrendelését. A Ptk. 3:1. § (4) bekezdésére hivatkozással kérte a 2017. november 11-i közgyűlésen elfogadott alapszabály semmisségének a kimondását is.
- [6] Állította, hogy a Ptk. 3:13. § (2) bekezdésére figyelemmel a közhiteles nyilvántartás adatai alapján a 2017. november 11-i közgyűlés összehívásakor az alperes működésére a 2012. április 20-án módosított alapszabály rendelkezései voltak az irányadók. A közgyűlés összehívása nem volt szabályszerű, nem felelt meg a 2012. április 20-án módosított alapszabály rendelkezéseinek. Álláspontja szerint a meghívó e-mailben történő megküldése a bírói gyakorlatra is figyelemmel nem tekinthető írásbeli közlésnek.
- [7] A Ptk. 3:74. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában a nem szabályszerűen összehívott közgyűlés megtartása jogszabálysértő volt, ezért a közgyűlési határozatok is jogszabályba és az alapszabályba ütköznek.
- [8] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Állította, hogy a közgyűlés szabályszerűségének vizsgálatakor a 2017. március 11-i közgyűlésen elfogadott új alapszabály rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni, függetlenül attól, hogy az alapszabály-módosítás nem került a nyilvántartásba bejegyzésre. Az új alapszabály elfogadásáról döntő közgyűlési határozat érvényessége a felülvizsgálatára irányuló per megindítására nyitva álló határidő lejártá után már nem tehető vitássá.
- [9] A közgyűlés összehívása az új alapszabálynak megfelelően szabályos volt, de egyébként az megfelelt a régi alapszabály rendelkezéseinek is, mert semmi nem írta elő, hogy a meghívót papír alapon ajánlott

küldeményként kell postára adni. Annak van jelentősége a szabályszerűség körében, hogy az alperes a meghívót mikor küldte meg a felperesnek.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- [10] Az elsőfokú bíróság az alperes 2017. november 11-én tartott közgyűlésén meghozott határozatait hatályon kívül helyezte és kötelezte, hogy a 2012. április 20-án kelt alapszabályának és a jogszabályoknak megfelelően összehívott új közgyűlésen a jogszabályoknak megfelelő új alapszabályt fogadjon el. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [11] Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 4. § (2) bekezdésére, valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cnytv.) 37. § (1) bekezdésére, továbbá a BH2000.228. határozatban kifejtettekre tekintettel arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alapszabály-módosítás nem történt meg, mert az kizárólag a változásbejegyzéssel vált volna hatályossá.
- [12] A 2012. április 20-i alapszabály a kézhezvételhez igazítja a határidőket és nem a postára adáshoz. A nem szabályszerűen összehívott közgyűlésen a jogszabályoknak és az alapszabálynak megfelelő közgyűlési határozatot hozni nem lehet. A lényeges eljárási szabálysértés önmagában a közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezéséhez vezetett, így az elfogadott határozatok tartalmát a törvényszék a továbbiakban nem vizsgálta.
- [13] A felperes keresetét a 2017. november 11-i alapszabály semmisségének megállapítása vonatkozásában azért utasította el, mert 2017. november 11-én a 2/2017. (XI. 11.) számú határozattal a 2017. március 11-i alapszabályváltozás megerősítését fogadták el, azonban mivel ez nem lett bejegyezve a nyilvántartásba, másrészt egy jogszabálysértően összehívott közgyűlésen hozták a határozatot, az ott hozott határozatok hatályon kívül helyezése önmagában maga után vonja az elfogadott alapszabály semmisségét, ezt külön kimondani nem kell.
- [14] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.
- [15] Az indokolásban hangsúlyozta, hogy jogorvoslati kérelem hiányában a jogszabályoknak megfelelő új alapszabály elfogadására kötelező és a keresetet részben elutasító rendelkezést nem vizsgálta, ezek jogerőre emelkedtek.
- [16] Érdemben elsőként rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megsértése nélkül meghozott ítéletében a kereset elbírálásához szükséges releváns tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetést levonva adott részben helyt a felperes keresetének.
- [17] Hivatkozva az Ectv. 4. § (2) bekezdésére, a Cnytv. 67. § (1c) és

(3) bekezdésére, 91. § (1) bekezdésének c) pontjára és 92. § (1) bekezdés a) pontjára, 37. § (1) bekezdésére, 24. § (3) bekezdésére, 38. § (1) és (3) bekezdésére arra a következtetésre jutott, hogy az egyesületnek mint jogi személynek a létrejöttét, a bírósági nyilvántartásba vételét követően is olyan alapszabállyal kell rendelkeznie, amely megfelel a jogszabályoknak és biztosítja az egyesület törvényben meghatározott keretek közötti működését. Ennek egyik garanciája, hogy az alapszabály változása, módosítása - annak időpontja - is a nyilvántartásba történő bejegyeztetési kötelezettség alá esik.

- [18] A már nyilvántartásba vett egyesület alapszabályának módosítása esetén a bíróság az alapszabály módosításának - a módosítás időpontjának - a nyilvántartásba vételével arról dönt, hogy a módosított, a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt alapszabály rendelkezései nem ütköznek jogszabályba, a módosított alapszabályt érvényesnek fogadja el. Ennek hiányában az alapszabály módosítása, illetve a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege nem tekinthető a jogszabályi előírásoknak megfelelő, az egyesület törvényes keretek közötti működése biztosítására alkalmasnak, az egyesületnek a legutolsó olyan alapszabály-módosítás alapján kell működnie, amelynek időpontja a nyilvántartásba bejegyzésre került. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a 2012. április 20-án módosított alapszabály rendelkezéseit tekintette irányadónak.
- [19] Helytállónan állapította meg azt is, hogy a határidők szempontjából nem a meghívó postára adása, hanem kézhez vétele időpontjának van jelentősége, továbbá, hogy a meghívó e-mailben történt megküldése nem felelt meg az alapszabály 41. pontjában előírt írásbeliség követelményének.
- [20] Ezzel összefüggésben kiemelte, az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 2. § 15. pontja és 4. § (1) bekezdése értelmében az elektronikus okiratok közül csak azokat lehet írásban létrejöttnek tekinteni, amelyek alkalmasak az aláíró személyének azonosítására, azaz fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátottak. Miután az e-mailt ilyen aláírással nem látták el, megalapozatlanul állítja az alperes, hogy az e-mail ugyanolyan írásbeli formának minősül, mint a postai küldemény.

Felülvizsgálati kérelem

- [21] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését - és tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset teljes egészében történő elutasítását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet - elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú - hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára kötelezését.
- [22] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 206. §-át, 228. § (4)

bekezdését, ellentétes a Ptk. 3:4. § (4) bekezdésével, 3:64. §-ával, az Ectv. 4. § (2) bekezdésével, a Cnytv. 37. § (1) bekezdésével és sérti a 2001. évi XXXV. törvény 4. § (1) bekezdését.

- [23] Elsőként hangsúlyozta, hogy fellebbezése a kereset teljes elutasítására irányult, ezért nem emelkedhetett jogerőre az új alapszabály elfogadására kötelező rendelkezés. Ezen felül, ha a közgyűlés szabályszerű összehívását állapítja meg a bíróság, akkor a közgyűlési határozatokat sem lehet emiatt hatályon kívül helyezni, és így az alapszabály is megfelel a jogszabályoknak. Ezért az rPp. 228. § (4) bekezdését sérti a jogerős ítélet.
- [24] Álláspontja szerint téves a jogerős ítélet jogszabályok értelmezéséből eredő következtetése, mely szerint a változásbejegyzési eljárás is konstitutív hatályú. A másodfokú bíróság által is felhívott Ptk.-beli rendelkezések kizárólag a jogi személy létrejöttére és nem a módosítására vonatkozóan tartalmazzak előírásokat. A közhiteles nyilvántartásra való hivatkozás ilyen többlettartalmat nem hordoz magában. Az Ectv. 4. § (2) bekezdése csak az egyesület létrejötté vonatkozásában rögzíti hatályossági feltételként a nyilvántartásba vételi követelményt, a változásbejegyzési eljárások tekintetében ilyen rendelkezés expressis verbis nincs.
- [25] A Cnytv. eljárási szabályokat rögzít és nem tartalmaz a változásbejegyzés hatályára vonatkozó rendelkezéseket [Cnytv. 37. § (1) bekezdés].
- [26] A Ptk. rendelkezései kizárólag a bejegyzésre, egyesület létrehozására vonatkoznak, már meglévő szervezet tekintetében nem tartalmazzak szabályokat. Abból pedig, hogy a nyilvántartás közhiteles, semmilyen jogi következtetést nem lehet levonni. Hivatkozott arra, hogy a cégnyilvántartás és az ingatlan-nyilvántartás is közhiteles nyilvántartás, és mindkettő tekintetében vannak mind konstitutív, mind deklaratív aktusok, mindkét nyilvántartás tartalmaz deklaratív és konstitutív bejegyzéseket illetőleg feljegyzéseket.
- [27] Cégeljárás tekintetében a cégbejegyzés konstitutív, az egyéb változásbejegyzések pusztán deklaratív hatályúak. Miután a cégbíróság ugyanúgy törvényességi szempontból vizsgálja a változásbejegyzés során benyújtott okiratokat, jogszabályilag nem alátámasztott az, hogy ezen aktushoz konstitutív hatályt társít a bíróság.
- [28] Az, hogy a 2017. március 11-én kelt alapszabály vonatkozásában a változásbejegyzési eljárás visszavonásra került, nem jelenti azt, hogy a közgyűlés érvényesen nem döntött annak elfogadásáról, és az a szövetség részére ne bírna kötelező erővel.
- [29] Mindebből következően a 2017. március 11-én kelt alapszabály rendelkezéseit kellett volna figyelembe venni. Ezt egyetlen tag sem támadta meg, csak a kérelem lett visszavonva.
- [30] Ha mégis a 2012. április 20-án kelt alapszabály lenne érvényben, hangsúlyozta, nincs rendelkezés arra nézve, hogy azt papír alapon,

ajánlott küldeményként kell postára adni, vagy hogy azt minősített elektronikus aláírással kell ellátni. Az e-mail is ugyanolyan írásbeli forma, mint a postai küldemény. A kézhezvétel azt jelenti, hogy a meghívottaknak objektíven megvan a lehetősége arra, hogy kézhez vegyék a meghívót. Miután e-mail formájában határidőben került kiküldésre a meghívó, a közgyűlés szabályszerűen került összehívásra.

- [31] Hivatkozott arra, hogy a 2001. évi XXXV. törvény 4. § (1) bekezdése az írásbeliség esetén csak akkor alkalmazható, ha azt jogszabály írta elő. Jelen esetben azonban nem jogszabály, hanem az elfogadott alapszabály írta elő az írásbeli kötelezettséget, ezért e jogszabályi rendelkezés nem alkalmazható.
- [32] A bíróság az rPp. 206. § (1) bekezdését megsértve okszerűtlenül mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, továbbá azt, hogy a felperes törvényes képviselője is jelen volt a közgyűlésen.
- [33] Felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtottak be.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [34] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül az rPp. 275. § (2) bekezdése szerint.
- [35] Az rPp. 228. § (4) bekezdésének állított megsértése körében a Kúria megállapította, hogy az alperes fellebbezése tartalmában csak a kereset elutasított rendelkezésére nem terjedt ki, ezért e körben helytálló a felülvizsgálati kérelem, azonban ennek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt.
- [36] A felülvizsgálati eljárásban eldöntendő elsődleges érdemi jogkérdés az volt, helytállóan ítélte-e meg a jogerős ítélet egyesületek esetében a létesítő okirat változásbejegyzésének joghatását azzal, hogy annak konstitutív hatályt tulajdonított, vagy az alperes értelmezi helyesen a jogszabályokat, amikor az alapszabály módosítását a tagok közötti belső jogviszony változására tekintettel csak deklarativnak tekinti.
- [37] Nem vitásan jogszabály nem mondja ki egyértelműen, hogy a létesítő okirat változása a tagok egymás közötti jogviszonyában a bejegyzéssel válik-e hatályossá, vagy már annak elfogadásával.
- [38] A Kúria e vonatkozásban teljes mértékben egyetért a jogerős ítéletben kifejtett állásponttal. A Cnytv. rendszeréből következően a bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a bejegyezni kért adatok (a becsatolt létesítő okirat módosítás) a jogszabályoknak megfelelnek-e. A bíróság törvényességi felügyeleti vizsgálata csak akkor lehetséges - és akkor értelmezhető -, ha „a bíróság (...) elsősorban a civil szervezet bejegyzése, illetve a módosítások bejegyzése során vizsgálja a jogszabályoknak történő megfelelést, míg a működés során ez elsősorban az ügyészség feladata,” (Civilisztikai Kollégiumvezetők 2015. május 18-19-ei Országos Tanácskozásának 34. Állásfoglalása). Ebből következően - ahhoz, hogy a bíróság teljesíteni tudja a Cnytv.-ben írt feladatait (például a 71/C. §-ban írtakat) - csak olyan módosított létesítő okirat tekinthető joghatályosnak, és ez lehet kötelező a tagok

számára is, amelyet a nyilvántartásba bejegyeztek. Ellenkező jogértelmezés esetén a bíróság nem tudná teljesíteni törvényességi felügyeleti kötelezettségét. Az alperesi közgyűlés összehívására tehát a 2012. április 20-án módosított alapszabály rendelkezéseit kellett alkalmazni.

- [39] A felülvizsgálati kérelem alapján vizsgálta a Kúria, hogy helyesen értelmezte-e a jogerős ítélet a 2012. április 20-án módosított alapszabály 41-42. pontját.
- [40] Helytálló a jogerős ítéletben kifejtett álláspont, mely szerint a 15, illetve 8 napos határidő a kézhezvételhez kapcsolódik és nem a kiküldéshez. A megküldés megítélése vonatkozásában ugyanakkor a Kúria annyiban egyetért a felperes álláspontjával, hogy a papír alapon létező meghívó kézbesítése nem kizárólag postán lehetséges, az lehetséges más módon is (például futár útján). Az írásbeliség alapszabálybeli előírása önmagában nem zárta ki a perbeli meghívó elektronikus úton történő megküldését sem. A Kúria utal arra is, hogy a perbeli meghívó kiküldésekor már nem volt hatályban a 2001. évi XXXV. törvény, ezért annak a rendelkezései nem alkalmazhatók annak a megítélésénél, hogy megtörtént-e írásban a rendkívüli közgyűlésre a meghívás.
- [41] A Kúria hangsúlyozza, annak megítélésénél, hogy mit jelent a másik fél részére írásban történő megküldés követelménye, az adott esetben - mivel maga az alapszabály az írásbeliség fogalmát külön, önállóan nem határozza meg - megfelelően irányadónak tekinthető az új Ptk. Tanácsadó Testületnek a Ptk. 6:7. § (3) bekezdése vonatkozásában megfogalmazott azon véleménye, mely szerint az e-mailben, ahhoz csatolt file-ban, beszúrt aláírásképfájllal ellátott, szövegszerkesztővel szerkesztett, szerkeszthető vagy nem szerkeszthető formába konvertáltan elküldött, chat felületen, SMS-ben, a másik fél által rendelkezésre bocsátott platformon elektronikus úton tett írásbeli jognyilatkozatok is írásba foglaltnak minősülnek akkor, ha közlésükre, a bennük foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozatot tevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerül sor. A Tanácsadó Testület tagjainak többségi álláspontja szerint a bíróságnak minden esetben meg kell vizsgálnia és meg kell állapítania, hogy az adott közlési forma az adott körülmények között megfelelt-e ezeknek a feltételeknek. A Ptk. 6:7. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés ugyanis a valódiság és hamisítatlanság követelményét nem szabályozza, és nem várja el a nyilatkozat abszolút hamisíthatatlanságát ahhoz, hogy az írásbeli nyilatkozatnak minősüljön. Ennek a követelménynek elvileg bármilyen fizikai formában megjelenített közlési forma megfelelhet. Ezért a nem hagyományos és nem az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. tv. 17. §-ában (az eIDAS rendelet 26. §-ában) szabályozott írásbeli alakszerűség mellett tett jognyilatkozatok alakiségének minősítése attól függ, hogy a vizsgált nyilatkozattételi és közlési forma az adott esetben alkalmas-e a tartalom változatlan

viSSzaidezésére, továbbá a nyilatkozatot tevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására.

- [42] Mindezekből következően a Kúria megítélése szerint az irat e-mailben való elküldését is írásbeli kézbesítésnek kell tekinteni abban az esetben, ha az e-mailhez csatolt - kézbesíteni kívánt - okirat megfelel a fenti feltételeknek.
- [43] Az adott perben a felperes egy egyszerű, tehát elektronikus aláírással el nem látott e-mail útján a rendkívüli közgyűlésre aláírással, bélyegzővel el nem látott meghívót kapott. A meghívó tehát nem felelt meg az említett feltételeknek, nem volt megfelelően alkalmas a meghívó küldőjének azonosítására. A szabályszerű írásbeli kézbesítést ezért megállapítani nem lehetett.
- [44] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [45] Az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján maga viseli költségeit. Az alperes teljes személyes illetékmentessége folytán a le nem rótt illetéket az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §].
- [46] A Kúria tárgyaláson hozta meg ítéletét.

Budapest, 2020. szeptember 15.

. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: